

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrierile neînscrise nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:
BIBLIOTECA de ȘTINȚĂ:
 în Viena: la N. Dukos Nachf., Nuz. Augenfeld & Emeric Losner, Heinrich Sohalak, A. Opeklik Nachf., Anton Opeklik.
 în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII. Erzsébet-körút).
PREȚUL INȘERTIUNILOR:
 o soră garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife și învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o soră 30 bani. 5

GAZETA TRANSILVÂNIEI

A N U L L X V .

„GAZETA“ iese în Dăcarea ei.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminică 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 3 franci.
 Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
 Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu d-nul în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Cu oșterii 10 bani. — Atât abonamentele cât și înșertările sunt a se plăti înainte.

Nr. 235.

Brașov, Vineri 25 Octomvrie (7 Noemvrie).

1902.

Nouă atacuri contra naționalităților.

(a) Acela, care urmărește dîlnic ceea ce se scrie în presa naționalităților, știe foarte bine, că în coloanele acelei prese numai despre bine nu se scrie în ceea ce privește respectarea drepturilor naționalităților, drepturi garantate prin legi, cari până în ziua de astăzi încă nu sunt abrogate.

Atmosfera politică este nădușitoare. Dér nu numai pe terenul politic, ci și pe cel social, cultural și economic primază, ca un bălaur cu șapte capete, utopia statului național unitar.

Atât de mult se repetă fraseologia acestei utopii în toate variantele posibile: de la tribuna politică, de pe amvon, în presă și scrieri volante, încât ni-e tēmă că în cele din urmă o vor crede de adevăr și realitate chiar și aceia, cari o propovăduiesc.

Asupra acestei cestiuni ar fi așa dér lămurii toți aceia, cari țin abonată vr'o gazetă românăsă și citește ceea ce se scrie în ea.

Încă și mai lămurii vor fi asupra acestei cestiuni aceia, cari trăiesc în mijlocul virteului vieții publice și au ocaziune a vedea dîlnic cum se manifestă „statul național“ în diferitele lui raporturi față cu cetățenii.

Va să dîcă, nu trebuie să pierdem multe cuvinte cu zugrăvirea situațiunei, căci, din păcate, este destul de cunoscută și, din păcate, din ce în ce devine mai gravă și mai tristă.

Ai crede în unele momente, că starea abnormală, în care ne aflăm, și-a ajuns apogeul și că mai rău nu mai pōte să vină.

Adversarii noștri nu sunt însă de aceeași părere. Ei găsesc, că încă n'au făcut destul, pentru consolidarea statului național maghiar unitar și îi aplică ministrului președinte Szell — care sormanul, martori îi suntem noi, că a făcut și face tot

ce îi stă în putință, — îi aplică, dîc, ghionturi strașnice, pentru a-l îmboldi la o acțiune și mai energică în vederea realizării visului de aur, care după unii este, după alții nu este.

Așa, de pildă, vorbărețul Komjathy, deputat koșutist, a ținut erî în camera deputaților un discurs chilometric, de două ore și jumătate, des întrerupt de aplausele coreligionarilor săi politici, în care acuză direct pe d-l Szell, că el este de vină, decă naționalitățile încă tot se mai mișcă.

D-l Komjathy i-a adus lui Szell o listă întregă de „abusuri“, comise de naționalități în potriua caracterului național maghiar al statului, petrecute sub regimul actual: Un primar sērb și-a ținut discursul inaugural în limba sērbescă, episcopul cutare sîrb nu știe bine conjuga unguresce, țîșpanul de la Arad în discursul său inaugural a făgăduit, că va respecta drepturile naționalităților, legea naționalităților încă nu este abrogată, autonomia cea largă a bisericei greco-orientale încă nu este restrînsă, Asociațiunei culturale române i-se acordă dreptul de a arangia loterie, cu tōte că „este cunoscut, că urmărește scopuri politice antimaghiare“, se mișcă și lucrăză Slovaci, Sērbii, Români, Germanii, ah! și nici măcar „sectia naționalităților“ a fericitului Banffy nu există, pentru-ca să-l ușoreze pe d-l Komjathy de starea patologică, în care se află, de idiosincrasia primejdiosă, care îl apucă, de câte-orî aude vorbindu-se de naționalități!

Vedeți așa-dér, că decă ar fi să judecăm opinia publică maghiară după espectoratiunile d-lui Komjathy — și avem destule motive pentru a-l considera pe d-sa drept echou fidel al acelei opinii publice — noi n'am fi ajuns încă la sfîrșitul suferințelor și ceea-ce dat ne-a fost, se vedem până acilea, ar fi d'abia „începutul durerilor“.

Care ar fi așa-dér sfîrșitul ge-

nun după concepția celor, ce cred, că nu s'a făcut încă destul în opera cea mare a zidirei statului național maghiar unitar?

Acel sfîrșit ni-l'a indicat dîlele acestea un învățator ungar din Bucuresci, trimis acolo ca misionar național maghiar și care într'o corespondență a sa adresată diarului „Erlenzek“ din Clușiū enunță necesitatea creării unei noue generații maghiare, o generație mai energică și mai voinică, care să lucreze cu ardore apostolică pentru idealul maghiar.

Noi am reproduc în numărul de erî ideile conducătoare ale d-lui Kertész Iozsef, căci așa îl chēmă pe d. învățator, și am arătat, că d-lui, în naivitatea sa nemărginită, citēză pe Tepeș-vodă, care ar fi romanisat pe Sași și Unguri cu terōrea și cu mijlocele cunoscute, de la care își trage porecla.

Și apoi se nu dîcă, că acești stupidii au ajuns într'o stare psihică apartinătoare domeniului patologiei?...

Dieta ungară.

(Sedința de la 4 Noemvrie.)

S'a început discuțiunea asupra proiectului de *indemnitate*. Înainte de ordinea zilei *Lengyel* Zoltan a cerut cuvîntul în cestiunea ridicării unei statue lui Ludovic Kossuth. Ministru-president *Szell* răspunde, că n'are nimic contra, decă din banii publicului se va ridica o statuă lui Kossuth.

La proiectul de indemnitate cel dintăi ia cuvîntul Francisc *Kossuth*. Indemnitatea fiind cestiune de încredere, partidul 48-ist n'o pōte vota, căci n'are încredere față de guvern. Combate teoriile mai nouă asupra basei de la 1867 și dîce, că afacerile comune au dat deja faliment. Austria nu respectă cele mai însemnate dispozițiuni ale pactului din 67, ea n'a trimis nici comisiune pentru cvotă și totuși cvota a fost lăsată în starea ei urcată din anul precedent. Combate urcarea listei civile.

După *Kossuth* a vorbit contele Ioan *Zichy*, în numele partidului popular. El a desfășurat poziția ce o ia partidul său față

cu proiectul de indemnitate. A făcut între altele declarația, că între partidul popular și partidul liberal există, în ce privește pactul, ore-care legătură, care servește *monarchia* și prin acesta interesele națiunei maghiare. Declarația acesta a lui *Zichy* a provocat senzație și proteste la 48-iști.

A luat apoi cuvîntul, în numele fracțiunei ugroniste, *Hollo L.*, care de asemenea s'a ocupat cu urcarea budgetului, cvotei și listei civile. Familia domnitōre, care a îngrămădit comori uriașe, nu cunoșce situația Ungariei, decă vrē să i-se urce lista civilă. Ar fi timpul, ca lealitatea între familia domnitōre și „națiune“ să fie reciprocă și să nu se pretindă mereu, ca „națiunea“ să se acomodeze după voința celor 18—20 archiduci. Situația economică a țerii e foarte desolată. Pămîntul străbun lunecă de sub picioarele Maghiarilor, sarcinele neegale ne ruinăză, ér relațiile nesănătōse de partid infectēză morala politică. Guvernul maghiar n'are în sus nici o influență și nimic nu pōte să garanteze, că urmașul lui *Szell* va respecta legile. Nu primesc proiectul.

Bedőhazy I. atacă pe *Szell* pentru că a interpretat art. 30 din 1899 în paguba țerii, pentru-ca să priveze țera de binefacerile separațiunei economice. Statul ungar n'a cîștigat nimic în greutate nici înăuntru, nici înafară. Acesta o dovedesc *cestiunea naționalităților* și reprezentanța noastră esternă, care de sus până jos e germană. Pentru a dovedi afirmația din urmă spune, că Sēcuii emigrați în România, fiind lipsiți de brațul ocrotitor al statului maghiar, sunt siliți a-se adresa pentru scut consulilor streini și astfel încetul cu încetul încetēză orî-ce legături între emigranți și Ungaria. Nu votēză proiectul.

Visita Regelui Carol în Bulgaria.

Presa rusescă încă se ocupă de visita Regelui Carol în Bulgaria. „*Novosti*“ scrie, că însemnătatea întîlnirii Regelui Carol cu principele Ferdinand dovedesc nu numai o îmbunătățire a raporturilor româno-bulgare, ci chiar o probabilă schimbare în politica Orientului, lucru de care tōtă lumea trebuie să se bucure.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Radda.

Novelă de Maxim Gorki.

— Fine. —

Loiko suridea:
 — Te aud foarte bine. Inima mi se bucură de a asculta asemenea cuvinte. Mai vorbește, te rog!
 — Uite, ce vrēu să-ți mai spun, Loiko. De gēba vei alerga la fel de fel de apucături, tu tot vei fi învins! În sfîrșit tu vei fi al meu! Nu-ți perde timpul înzădar; sărutările mele te așteptă... și eu te voi săruta lung, Loiko! Sub sărutările mele, tu vei uita viața îndrăsnētă. Căntecele tale, cu cari înveșelești pe țiganii tēi, nu vor mai rēsuna în stepă. Tu nu vei mai canta, de cât Raddei tale, și anume căntece dulci de amor! Iți mai spun încă odată: Nu-ți perde timpul de gēba. Măne să mi te supui, cum e obiceiul să te supui unui camarad mai în

vîrstă. Te vei închina până la picioarele mele în fața întregii cete a țiganilor și imi vei săruta mîna drēptă! Atunci voi deveni nevasta ta.

S'au mai vēdut său audit cîndva asemenea lucruri? Adevărat, că bētrâni ne povestesc, că în timpurile vechi era acest obicei la Muntenegreni, la țigani însă nici odată! Sē fraternizezi cu o copilă! Ți-ai putē închipui un lucru mai ridicol? În zadar ți-ai bate capul un an întreg, n'ai găsi ceva mai comic.

Loiko tresări și scōse un strigăt sēlbatic, că și cum l'ar fi rānit cineva în pept. Radda tremura, dér rēmase neînduplecată.

— La revedere deci! Măne vei face cum ți-am dîs. Mē 'nțelegi, Loiko?

— Te înțeleg: voiū face! gēmea Sobar.

El îi întinse mîna. Ea însă nu se întōrse; Loiko se clătina ca un arbore rupt de vînt și cādū la pămînt, plāngēnd și ridēnd în același timp. Cu mare greutate l'am putut duce să se culce.

De ce, dracul, trebuie să sufere omul?

Cine pōte să fie atât de crudel, încât să-i placă a asculta cum plānge o inimă omenescă, care se sfășie de durere?

Mē întorsei la corturi și povestii bētrānilor noștri, tot ce am vēdut. Am ținut sfat și am hotărit să așteptăm.

A doua zi sēra cînd eram cu toții adunați în jurul focului, sosi și Loiko. Era tulburat, pārea slăbit. Iși fixă ochii lui negrii în pămînt și dîse fără să-și ridice pleōpele:

— Am să vē vorbesc ceva fraților: În nōptea trecută mi-am cercetat inima și nu mai găsesc loc în ea pentru vechea vieță de libertate! Singură Radda este stăpānă pe această inimă. Ea este de față, frumoasă Radda. Uitați-vē la ea cum zîmbesc ca o crăesă! Ea își iubesc libertatea mai mult, de cât pe mine; dér eu o iubesc pe ea mai mult, decăt imi iubesc libertatea, și m'am hotărit să mē închin până la picioarele ei; ea mi-a ordonat așa, pentru-ca tōtă lumea să știe până la ce punct a subjugat frumșea ei pe voinicul Loiko, care până acuma se juca cu fetele, ca

uliul cu pui de rațe. Asta va să dîcă, că ea mi-a promis că-mi va fi nevastă. Ea mē va copleși cu sărutările ei și cu dragostea ei atât de mult, încat să nu mē mai gāndesc la căntece și să nu-mi pară rău de libertatea mea perdută. Așa e Radda?

El ridică ochii și se uită la ea. Radda ridică capul în tăcere și foarte serioasă și cu mîna arătă spre picioarele ei. Noi priviam, fără să pricepem ceva. Am fi preferat, să nu vedem pe Loiko Sobar cādēnd la picioarele unei fete, fie chiar și o fată, cum era Radda!

Ne cuprinse o milă, și eram mahniiți cu toții.

— Ce întărđii? strigă Radda către Sobar.

— Nu te grăbi! Mai ai încă timp, rēsponse Loiko.

Și rîse cu un rîs metalic.

— S'a isprăvit, fraților! Nu-mi rēmāne decăt să încerc să vēd, decă Radda are, în adevăr inima așa de tare, după cum se laudă. Voi toți, ertați-mē fraților!

Și alte diare, ca „Wiedomosti“, comentază favorabil această vizită.

*

După cum transpiră din o revistă oficială română pentru a lămurii atitudinea guvernului și caracterul visitei Regelui Carol în Ruscuc, un deputat din majoritate va fi însărcinat, la deschiderea Camerelor, să interpeleze cabinetul în această chestiune.

D-l Sturdza va avea atunci ocazia să explice amănunțit împrejurările, cari au determinat această politică.

În aceleași cercuri se afirmă, că principele Ferdinand al Bulgariei va face la Plevna importante declarațiuni. Alteța Sa va afirma, cu această ocazie, rolul important al armatei române în războiul de la 1877 și recunoașterea pe care Bulgaria o dorește României pentru sângele vărsat și sacrificiile făcute.

— Decă Rușii au avut sărbătorile de la Șipca, spun guvernamentalii, Românii vor avea pe acele dela Plevna.

*

S'au făcut insistențe pe lângă M. Sa Regele Carol, ca să ia în călătoria sa și pe generalii, cari au luat parte în războiul de la 1877.

Suveranul nu a luat încă nici o decizie în această privință, precum de asemenea nu au fost hotărâte nici persoanele, cari vor face parte din suita regală.

Sinodul de la Arad.

(Coresp. particulară.)

Arad, 3 Noemvrie n.

Sinodul eparchial extraordinar s'a deschis ieri, după sf. liturgie, la ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m. și s'a încheiat ieri seara după ora 8, cu o intrerupere de trei ore la amiazi. Despre acest act vin a vărela pe scurt cu totă obiectivitatea.

După cetirea cuvântului de deschidere al președintelui consistoriului și al sinodului, I. I. Pap, care a amintit de dreptul de întrunire în sinode extraordinare garantat în statutul organic, aducând motive spre a justifica în fața opiniei publice procederea relativă la convocarea actualului sinod, și că în privința îndeplinirii scaunului episcopesc, diecesa a ajuns într'o stare excepțională pentru-că de la introducerea vieții constituționale în biserică nu s'a mai ivit cas, ca o eparchie să jămână fără episcop timp de aproape șapte luni. Încheie apelând ca „să stăruească și toți împreună ca și din consuliile de acum să transpire respectul față de legi și față de înaltul guvern al patriei noastre iubite, der mai pe sus de toate să fie expresiunea fidelă a devotamentului nostru fiesc, a credinței neclintite și a sumperei noastre omagiale către Majestatea Sa preoțarului nostru Impărat și Rege apostolic“...

După cetirea cuvântului de deschidere, care abia a atins cauza proprie a

necesității convocării acestui sinod, s'a constituit sinodul și s'au ales notari Roman Ciorogariu și Dr. G. Popa. Apoi se constată, că membrii sinodului sunt de ajuns pentru a se pute aduce hotărâri.

Cel dintâiu a cerut cuvântul deputatul Ioan Beleş, anunțând o propunere a sa proprie. Densul a voit să motiveze această propunere și să provoace mai întâiu un conclud asupra ei. Presidiul nu l'a admis. Propunătorul a stăruit să i-se dea voie a-și ceti propunerea. Și presidiul în cele din urmă îi dă cuvântul. Propunerea d-lui I. Beleş este de următorul cuprins:

Venerabilul consistoriu a convocat sinodul eparchial la această ședință extraordinară, cu provocare la § 89 și 90 din „Stat. org.“ spre scopul de a consulta asupra celor prevăzute în § 96 pct. 12 din „Stat. organic“.

După-ce în aci citatul § 96 pt. 12 din „Stat. org.“ se tractează despre „consultarea pentru delăturarea greutăților ce s'ar arăta la efectuarea unor canone sau instituțiuni bisericesci“ și aceste dificultăți indigite în convocatoriu, între împrejurările date, se pot referi singur numai la împrejurarea, că până acum încă n'a urmat prea înalta rezoluțiune referitoare la actul alegerii de episcop, — este evident, că în acest cas sinodul s'a convocat în afacerea alegerii episcopului, va să dică ca sinod electoral.

La convocarea sinodului electoral însă nu § 89 și 90 din stat. org., la cari se provocă consistoriul, sunt decizători, ci au să se observe §-ii 98 și 99 din stat. organic.

În sensul dispozițiilor acestor §-i are consistoriul să ceară înviațiunile metropolitului la convocarea sinodului și acesta, adică Metropolitul, are a conduce alegerea episcopului său în persoană, — adică a manda sinodul electoral spre acest scop.

Așa-dără, decă convocarea sinodului la actul de alegere are să se facă prin consistoriu în sensul înviațiunilor metropolitului, atunci din contră, după efectuata alegere de episcop — după natura lucrului și spiritul §-ilor 98 și 99 din stat. org. — convocarea sinodului electoral, va să dică a sinodului în afacerea alegerii de episcop, pentru fie-care ulterioară ședință, în formă legală are să se facă nu prin consistoriu, ci singur numai prin președintele sinodului electoral; așa-dără în cazul present, după-ce Metropolitul n'a avut mandat, ci în persoană a presidat sinodul electoral, — prin însuși metropolitul.

După-ce însă sinodul la această ședință extraordinară nu s'a convocat în formă legală: prin metropolitul ilegal, prin consistoriu, nu, ci în formă ilegală, prin consistoriu, noi nici conlusele ce s'ar lua nu le putem privi de valide, — decă propun ca această ședință nici să nu se țină.

E ușor de înțeles, că acesta propunere a dispăcut mult majorității și a aprins patimele, cari au răsufat în intreruperi ofensătoare față cu propunătorul.

Depntatul P. Rotariu, care a se declara de urgență propunerea d-lui I. Beleş, pe care o află a fi întemeiată și insistă

ca propunerea în sensul regulamentului afacerilor interne să fie supusă numai decată desbaterei sinodului și numai după eventuala respingere a ei să se continue lucrările ulterioare...

Presidiul nu a admis urgența. La insistența propunătorului însă a fost predata propunerea unei comisii speciale alese anume ca s'o studieze și să raporteze în prinul rând asupra-i. S'au ales în această comisie cler protopopii: Gurban, Dr. Trăilescu și protosincelul Ciorogariu. Dintre mireni: Dr. Oncu, Dr. I. Suci, M. Veliciu, Dr. N. Oprean, P. Truța și N. Zigre.

Cu privire la raportul consistoriului prezentat sinodului, presidiul la interpelarea și rugarea deputatului P. Rotariu, a recunoscut, că raportul amintit n'a fost redactat în ședința consistoriului plenar ci l'a făcut d-sa respective biroul consistorial. Raportul, dișe președintele I. I. Pop e în nmele consistoriului făcut și decă nu l'a mai supus desbaterei consistoriului, acesta a făcut'o, fiind-că n'a fost timp, și fiind-că așa s'a fost și hotărât.

Cât pentru convocarea sinodului, presidiul declară, că statul organic dă acest drept consistoriului. al cărui cap este acum Prea cuvioșia sa. Mai spune, că Metropolitul n'a făcut nici o obiecțiune față cu convocarea sinodului eparchial extraordinar. De unde se deduce că nici n'a găsit că convocarea nu s'a făcut conform legei.

Deputatul N. Oncu declară, că scopul convocării sinodului a fost departe de a urmări o provocare sau demonstrațiune, ci l'a ținut numai ca sinodul să chibzuiescă și să ia măsuri pentru delăturarea stărei anormale, după care diecesa nici acum nu are episcop. Cere în fine ca propunerea de urgență să fie respinsă și propunerea lui Beleş să fie dată comisiei speciale.

După o mică discuțiune, presidiul pune la vot propunerea de urgență. 18 deputați votază pentru urgență, ér 33 contra. În urma acesta propunerea deputatului Beleş se predă comisiei speciale.

Deputatul Halic cere deslușiri cu privire la speșele împreunate cu acest sinod. Presidiul răspunde, că aceste cheltueli vor fi acoperite din „venitele intercalare“ (!??)

Venind în ședința de după amiazi, comisiunea specială cu raportul său asupra propunerei lui Beleş, prin raportorul ei Dr. I. Suci, propune un proiect de rezoluțiune prin care cere ca sinodul să trecă la ordinea zilei peste propunerea lui I. Beleş. În motive se dișe, că sinodul n'a fost convocat ca sinod electoral; că convocarea s'a notificat metropolitului și acesta a luat'o la cunoștință; că convocarea fost legală basată pe §§-ii 89 și 90 din statutul organic.

Asupra propunerei comisiei s'a deschis în sinod o discuțiune înfocată, în

care și vorbitorii minorității au argumentat tot pe basa statutului organic. La votare propunerea deputatului Beleş a întrunit numai 18 voturi față de 32 contra ei.

Propunătorul a fost cerut să se ordone *votare secretă* și cei din minoritate se plâng, că presidiul n'a ordonat imediat această votare, ci a amânat enunțarea până când și majoritatea a făcut o propunere pentru *votarea nominală*. Ér, după primirea listei din urmă, presidiul a aplicat dispozițiile §-lui 54 din regulament preferind cererea votării nominale.

Rămânând în deputitate propunerea lui Beleş acesta și deputatul P. Rotariu au declarat, că nu pot primi asupra lor răspunderea... decă *ei nu pot participa la ulterioarele debateri ale acestui sinod* și au părăsit sala, urmând după ei și alți deputați.

„Curățându-se aerul“ — vorba unor membrii ai majorității — această a terminat apoi repede restul agendelor: *Au luat conclud unanim ca sinodul să rōge pe I. P. S. Sa d-l Metropolit, ca să întrevină la guvernul țării pentru-cu acesta să resolve actul electoral.**

Atâta tot! După órele 8 seara sinodul s'a încheiat.

X.—

Lipsă de demnitate națională.

— Fine. —

Decă n'au înțeles — și sunt sigur, că pricepe, că anume ce înțeles are acel manifest, — atunci pe lângă că *sunt vrednici de compătimit*, pentru-că se lasă a fi întrebunțați de codă la toporul cui-va, *mai sunt și condannabili*, căci manifestă o îngustime a sufletului, care-i face a juca un rol de onestător de uneltă orbă, când e vorbă de discreditarea clerului și a inteligenței mirene române. Or-cum ar sta lucrurile, imposibil să găsească cine-va scuse pentru dênșii.

În ceea-ce privește *spiritul însușit* ce se oglindează din acel articol, acesta se pōte evalifica cu un singur cuvânt: *anarchism*. Precum se vedesce, ei vor să se subtragă din jugul cel ușor și dulce al biserice și neamului românesc; această intențiune însă pe noi puțin ne alterează, căci nici biserica, nici nelmul nostru nu e avisat la pōmele îndoelnice ale unor ramuri putregăioșe, nici are necesitate de atari fii, a căror firmitate de caracter ține numai până-ce li-se de ocașione a înfige pumnalul în inima Mamelor bune: Biserica și națiune, în ale căror brațe s'au încălțit și nutrit, de la cari au primit o creștere bună, pe care însă ei nu o sōiu prețui, căci infectați de spiritul anarchismului de grabă sunt gata a desbrăca toate, câte le-ar reaminti datorințele lor față cu

* Acest conclud l'am publicat în numărul de ieri al fōiei noastre. — Red.

N'avurăm atâta timp, ca să ghicim, ce are de gând Sobar, și Radda era culcată la pământ.

În pieptul ei era deja implântat osorul lui Sobar, până la plăvele. Noi rēmăserăm hăbăuiciți.

Radda scōse cuțitul, îl aruncă la o parte, și acoperind rana cu pērul său negru, dișe zimbând cu o voce înaltă și respicată:

— Rēmăi sănētos, Loiko!... Scieam, că vei face așa!...

Și își dădu sufletul...

Ai priceput, ce fel de fată fu Radda, șoimule? Sē fiu afurisit, decă nu ți-am spus adevērul.

— Da!... Am să mă închin până la picioarele tale, sumēța mea crăiēsă! strigă Loiko cu voce puternică.

Și aruncându-se la pământ își puse buzele pe picioarele mōrte, stând nemișcat, ca o statuă.

Ne luarăm căciulile din cap și stând așa în picioare, tremuram în tot corpul. Ce-ai fi făcut tu, șoimule, într'un asemenea cas?

Nour ne dișe:

— Sē-l legăm!

Nimeni însă nu se mișca din loc și n'am fi fost în stare, să o facem, atât de mult îl iubiam. Bētrānul Nour o sciea acesta și lăsându-și brațele în jos, plecă: Dānilă însă ridică cuțitul, pe care îl aruncă Radda și se uită mult timp la el, în timp ce mușetele lui albe îi tremurau.

Cuțitul, ascuțit ca briciul, avea încă urmele sângelui neînchegat al Raddei.

De-odată Dānilă se aruncă asupra lui Sobar și îi implântă cuțitul în spate, în regiunea inimii. Mē înțelegi, șoimule, că bētrānul Dānilă era tatăl Raddei!

— E bine! dișe Loiko, întorcēndu-se spre Dānilă, și se duse să ajungă pe Radda.

Ea era întinsă, ér mână ei ținea apăsat pe piept pērul ei negru: ochii ei deschiși priviau la cerul albastru, la picioarele ei zăcea voinicul Loiko Sobar. Bucele Raddei căduseră de fața lui și o acoperiau total. Mușetele bētrānului Dānilă tremurau și sprincenele sale dese se increțiră. Se uită la ceriu în tăcere, ér bētrānul Nour, alb, ca o lebădă, se culcă cu

fața la pământ și plângea așa de tare, încât umerii lui se scuturau convulsiv.

Avea pentru-ce să plânge, șoimule meu!...

Decă mergi, urmēză-ți drumul fără să te abați în drēptă sēu în stānga. Mergi drept înainte în viētă!...

*

Makar tăcu și bāgându-și pipa în jașcău, își acoperi peptul cu mantaua.

Ploua mērunț, ca prin sita dēsă, vēntul se întēți, ér marea mugea surd.

Unul câte unul se apropiau caii de foc, ér focul se stingea încetel cu încetel; caii se uitau la noi cu ochii lor inteligenți, se opriau la noi cum ochii lor înșcați, formând rōtă împrejurul nostru.

— Hop! hop! le strigă prietenesce Makar.

Și desmērdând gātul calului său favorit, se întōrse către mine și-mi dișe:

— E timpul, să ne culcăm.

Trāgēndu-și mantaua în cap, cu un gest viguros, se întōrse pe pământ și nu mai grāi un cuvēt.

Eu nu puteam dormi. Privirile mele se confundau în întunerecul stepei.

Ca în vis, plutia înaintea ochilor mei sumēța și maiestōsa figură a frumoșei Radda.

Cu mână își apăsa pērul pe rana-i din piept, ér printre degetele ei se strecura sângele, picătură de picătură, cădēnd pe pământ, ca nisce stele roșii în foc.

La spatele ei, vedeam pe voinicul Loiko Sobar; fața lui acoperită de bucele negre ale Raddei, ér din ochii lui isvorau lacrimi reci și mari ca bobul.

Ploua din ce în ce mai tare, marea cānta un cāntec de jale în onōrea lui Loiko Sobar și a Raddei, fiica vechiului soldat Dānilă.

În întunec și în tăcerea nopții, țiganul și fata de țigan se urmāriau unii pe alții, însă cu tōte sfortările sale, Loiko nici odată nu putea ajunge pe mândra Radda.

(„Les Annales“, Paris 14 Sept.)

Trad. de Onița.

aceste Mame. și a îmbrăca vestmântul urit al linguşirei și căciulirei înaintea celor puternici. E drept, că sunt numai 21 inși cei subscriși, der se vede, că acest spirit al anarchismului se încuibă din ce în ce mai mult în corpul învățătorilor.

Ne amenință cu lupta, ce o vor susține „în rebelul pentru recucerirea Ungariei” pe terenul cultural în modul „proclamat de poetul laureat!” Dămine, Dămine, ce spaimă a intrat în noi! ce respect și vază v'ăți câștigat, d-lor, înaintea celor-veți în „cătuși” și v' „persecuți”! Ași fi voit să-mi spună ore-care dintre acei d-ni cu ocaziunea subscrierii articolului, care e anume acel poet laureat? unde și cu ce cuvinte se găsește la el marea idee (!) proclamată de el?! Eu din parte-mi așa deduc, că această amenințare *s'ar referi la maghiarizarea școlilor noastre.* Ține-te, mēi! Nu observai d-lor 21 învățători, că v' faceți de risul lumii? *Cum veți învăța d-văstră pe altul la ceea-ce nici d-văstră nu știți bine?* Și apoi cugetați, că nouă nu ne-ar părea bine, decât bietul nostru popor țeran ar mai sci și altă limbă, afară de cea maternă și cea a fōmei? Numai să fiți harnici de-a satisface angajamentului. S'eu cugetați, că nouă ne-ar fi spre daună, decât *plugarul nostru* vorbind și o altă limbă — nu numai cea românească — *ar celi prin diarele unguresci, că „luminătorii” — învățători a-i alor nēmuri cum în la nēmuri lor, cum v'arsă sudor în instruirea mlădițelor lor concrete, cu câtă sinceritate promovează binele țeranului, și apoi ar vedea activitatea febrilă (?), zelosă (?), desinteresată (?) a d-văstră, cât de mult v'ar crește respectul... înspre minus!!*

Așa-dără — precum vedem — de ast-fel de amenințări nu ne-ar cuprinde spaimă și frică. și pré cred, că d-nii 21 învățători pentru aceea s'au referit mai vértos la poetul laureat, pentru-că acesta ne spune, că „numai acela se pōte numi om, care nu pentru aceea își împlinesc chemarea sa, ca să primescă rēsplată materială, ci pentru-că e sublimă chemarea și că numai prin muncă onestă ne putem câștiga îndestulare și o ore-și care ferice.”

Tot cu privire la spiritul, de care sunt predominii d-nii 21 învățători, e ceva *forte caracteristic, că atacul lor a apărut în oficiosa comitatului.* Nu vi-se pare, că intențiunea lor e a pregăti calea, ca cu ocaziunea vizitărei școlilor, ce este a-se face în tot anul, să fie cu indulgență evaluată hărnicia și progresul lor? Căci veți, mē rog, ei sunt „martirii” unei atitudinē energice întru a salva patria, „martirii” „luptei” suportate „în rëndul întâi” și apoi în zelul cel mare pentru a găsi modul fericeii patriei, n'au avut timp să se satisfacă datorită principală: a instrua elevii. Nu vi-se pare, că linguşirile lor, ce se cuprind între rëndurile articolului, au scopul vedit, să întunece vederea acelor, cari controlază școlile? Apoi las'! o să vedem *la sfârșit* rezultatele complesanței oficiosei comitatului față cu ast-fel de omēni, ale căror manifeste de-o natură anarchistică le publică așa de prompt! Că bucurie mare n'o să aibă, aceea o putem profeti încă de acuma.

Aceste sunt în general observațiunile și refexiunile, cari am găsit de bine să le fac la scrisoarea recriminătoare a celor 21 d-ni învățători. Mai amēnunțit analizând lucrul, decât am voi să trecem la detalii, am putē umplē tomuri întregi. Numai două s'eu trei să spun din cele făcute de mine pentru binele material al învățătorului local:

În articolul de lege 26 din 1893 se prevede, că învățătorii să primescă salariul în mod anticipativ. Când a fost vorbă și trebuință de o acțiune mai energică în acest scop, învățătorul s'a retras dela pașii necesari; m'a rugat, ca în loc de 4 stângeni lemne de foc — o parte a salariului — să primescă valoarea lor de 40 fl.; în locul a 1/2 stângeni de lemne pentru încălzirea salei de învățământ, să-i plătim lui 15 fl. și va încălzi el școla; 10 fl. pentru cără-țirea școlii să-i dăm lui, că o va curăți

el cu servitorul etc. — toate le-am făcut, precum i-a fost dorința. În 1898 cu ocaziunea plății primului quinzenal, în loc de 50 fl. i-am dat în mână un venit anual de 200—250 fl., putēnd să fericeim cu acest salariu pe un alt muritor; pentru lărgirea grădinei învățătoresci i-am dat din îndemnul meu propriu, peste voia poporului, o parte din grădina mea parochială, prin ce m'am scurtat pe mine însu-mi în venitul preoțesc, nesilit de nimeni, i-am prestat toate favorurile posibile în purtarea economiei și în a-și îndeplini afacerile private, nici-odată nu i-am pus nici cea mai mică pedecă etc... și totuși și el e între cei subscriși. Astfel sunt faptele conducătorilor și astfel ținuta d-lor malconțenți.

* * *

Și acuma să v' întreb, d-lor 21 învățători, și să v' rog, ca să puneți mâna pe inimă și să răspundeți cu sinceritate bărbătească: Așa e, că ați pășit pe un teren de luptă nedemn de numele de învățător? Așa e, că ați întrebuintat în această luptă arme necinstite: armele neadevărului? Așa e, că ați fost întrebuintați uneltele orbe în mâinile cutărui inimic al nostru, a cărui intențiune e a sēmēna discordie între frați, a v' desbina de cătră biserică și neam, în fine a v' face anarhiști? Să știți însă, atât d-văstră domnilor, cât și cel s'eu cei ce v'au sedus, că școla confesională română va trăi și înflori... chiar și fără d-văstră; — să știți, că *singularicii indiviđii sunt muritori și peritori din lume, der instituțiile cu basă solidă, cum sunt și școlile noastre ridicate pe un fundament resistent tuturor atacurilor, — pe doctrinele bisericii, — cimentate cu munca, sudorile și lacrimile strămoșilor și fiilor unui neam cu trecut fabnic — vor sta sus și neclintite.* — Gravați în inimile d-văstră cuvintele înțelepte ale unui mare psiholog: „Două puteri guvernază natura omenescă: una-ți dă imbold, și acesta e iubirea de sine, cealaltă, ce te reține, e mintea; — cea dintâi se nu o numesci rea, și numai în sine, nici cealaltă bună, ci unde aceste două împreună operază, acolo binele prosperază”. Observați deci și d-văstră acest principiu, barem în viitor; decât din incidentul acesta făimos ați lăsat la o parte una dintre acele două puteri: mintea.

Decă voiți, ca să reparați, ceea-ce ați păcătuit și ce v' este de datorință a face, luați în folosință și mintea. Aduceți-v' aminte, că a greși e lucru omenesc, a te corege e ingeresc. Deci, decât din convingere ați scris faimosul articol, bine-voiți a pași ca bărbați și bărbătesce înaintea opiniunii publice românesce și să dovedeți cu cașuri concrete, cu fapte — decât sunt — demăritele date cu mare emfază în „Szilágyi”; al trebue să v' impună, ca să retrageți a usele infame și să cereți scuse pentru ofensarea celor nevinovați!

Măgureanul.

SCIRILE DILEI.

— 23 Octombrie v.

Casina română din Clușiu, care fusese teatrul atâtor conflicte urite între frați, a intrat érași în atmosfera ei naturală. După cum suntem informați, advocatul *Indre* a eșit din casină, și în schimb au intrat acolo elemente nouē și vigurose ca d-l protopop Dr. *Dăianu*, cari a fost ales în comitet, apoi Dr. *Frāncu* și alții. Se speră, că inteligența română din Clușiu, părăsind certele odiose, care a produs atâtea desastre se va grupa din nou spre a lucra în armonie durabilă și intensivă pe terenul cultural și social. Nici odată n'a fost necesitate mai mare de armonie între Români, ca acuma.

Societatea de lectură a elevilor școlii comerciale sup. gr. or. rom. din Brașov s'a constituit pe anul acesta școlar precum urmază: A) Comitetul: Președinte: D-l profesor Ioan Pricu; vice-președinte: George Talescu cl. III com.; secretar: Vasilie Ciocoi cl. III com.; vice-secretar: Titu Greceanu cl. II com.; cassar: Const.

Călțiun cl. III com.; controlor: Nicolae Plotogea cl. II com.; bibliotecar: Grigorie Popescu cl. II com.; vice-bibliotecar: Ioan Grideanu; econom: George Ciunga cl. I com. B) Comisia litrară: Emanuel Stoica, Vasilie Bertian, Traian Orghidan, toți din cl. III com.; Ioan Maței, Octavian Prună din cl. II com. și Petru Manole sen. cl. I com.

O conferență asupra lui Ioan Brătianu. Duminecă s'a ținut la Călărași, conferența anunțată de d-l D. Teleor asupra vieții lui Ioan Brătianu, cu ocaziunea desvélirei bustului marelui Român. Un public fōrte numeros și distins a asistat la această conferență, care a fost ținută în palatul administrativ al județului, unde a fost aședat bustul. Conferențiarul a fost viu și călduros aplaudat, în tot cursul conferenței sale, care a avut un strălucit succes. Ca rezultat material, conferența a produs 1797 lei, din cari 900 lei au fost cheltuiți cu bustul, ér restul de 897 lei vor fi împărțiți sēracilor din Călărași.

De ale armatei române. În urma numirei A. S. R. principelui Ferdinand ca inspector general al cavaleriei în locul domnului general al cavaleriei S. Băicoianu, s'a făcut următoarea mișcare în armată: D-l general Tătărescu comandantul diviziei II de infanterie, a fost numit comandant al diviziei IV-a în locul principelui moștenitor; d-l general Gigirtu, comandantul diviziei I de infanterie, a fost trecut la divizia II cu reședința în Craiova. Înaintările la gradul de general se vor face pe ziua de 28 Noemvrie viitor.

Din Macedonia. Rapōrte consulare și private confirmă scirea după care sandjacul Serres a fost evacuat de bandele revoluționare, și că locuitorii satelor bulgăresci continuă a da pe mâna Turcilor toate armele și munițiunile. Detașamente din trupele de jandarmerie au fost trimise în satele hănuite că ar putē da ajutor bandelor bulgăresci.

„Protopop român la înmormentarea unei calvine”. Sub titlul acesta am publicat într-unul din numerii trecuți o notiță, ce ni-s'a trimis, privitor la participarea d-lui protopop Sabin Coroianu la înmormentarea unei calvine. Trei dintre dăbăcani (Ioan Mesesian, Simion Persia și Vasilie Morariu) ne trimit o întēmpinare la cele publicate despre rolul ce l'a jucat d-l protopop Coroian la înmormentarea din cestiune. Dēnșii constată, că d-l S. Coroian „n'a fost în Lona, n'a fost îmbrăcat în haine bisericese, ci numai în civil negru a venit până la grōpă în Dăbăca”, și fiind rugat din partea familiei (reposatei) a ținut câte-va cuvinte de introducere unguresci, apoi a luat rēmas bun românesce în numele reposatei de la poporenii, căci 52 de ani a petrecut reposata ca preotésă și protopopésă calvină în comuna Dăbăca făcēnd fapte bune cu locuitorii români din comună. Mai spun numiții d-ni, că protopopul Coroian are merite pentru comuna bisericescă unde păstorește acum de 17 ani; cincē ani a luptat, ca să nu se înființeze școlă de stat în comună; când cu introducerea noului șșpan, a apărut în limba română drepturile limbei materne; corteșiri la alegeri de deputați n'a făcut nici odată, din care cauză nici ajutor de stat n'a căpētat...

Anunț. Administrația revistei „Luceafărul” aduce la cunoștința abonaților săi, că din cauza îngrămădirii lucrului în tipografia „Pop. Român”, revista va apăre de astă-dată în număr dublu la 15 Noemvrie a. e.

Concert. Musica orășenescă va concerta Duminecă în salonul hotelului „Europa”. Inceputul la 8 ore séra. Intrarea 30 cr.

5. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, séu stomacul ne funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*. Prețul unei cutii 2 cor Se trimite ținlic prin postă cu rambursă, de far macistul Moll, liferantului curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se cēră preparatul A. Moll, provēcut cu marca de contra-venții și subscriere.

Din Maramureș.

De pe Mara, Oct. 1902.

Onorate domnule Redactor! Cu deosebit interes am cetit în numerii 224 și 225 ai prețuitului ȝiar „Gazeta Transilvaniei” articolul cu titlul „Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș”. Speram însă, că la fine autorul va pleda pentru înființarea unui despărțământ al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. Și mare-mi fū mirarea, când v'edui, că articolul se termină cu conlusiunea, că nu suntem în stare a susține un despărțământ al „Asociațiunii”.

Maramureșul séu Marmatia, care se întinde „pân' la Tisa”, acest ținut situat în laturea cea mai extremă a românismului, nu pōte înființa nici cu încordarea puterilor, și nu simte necesitatea înființării unui modest despărțământ de o așa mare însemnătate culturală?

Românul maramureșan din străbuni fiind nobil, e marinos și iubitor de cultură; dér par' că e făcătură, că noi Români unde avem inteligență, n'avem popor așa zelos; unde avem popor, n'avem inteligență. Inteligența noastră maramureșană, cu puțină escepțiune, numai spre cultura românescă nu e aplecată, de altă parte nicăiri nu e atâta sete de carte românescă, ca în *poporul de rënd* din Maramureș. Êtă dér mánosul teren, ce s'ar deschide prin înființarea unui despărțământ al „Asociațiunii” generale.

Cu greu ar putē servi de motiv ade- v'rat scusa, că poporul de aici e situat între locuri muntōse și nefructifere, căci dōr tot într'aceste locuri au fost și atunci când a jertfit pentru înființarea preparandiei și în urmă a convictului, și nu s'a retras.

În timpul de față, deși nu e în așa bună stare materială, totuși nu pot crede, că s'ar retrage și că nu ar putē înființa un despărțământ.

Cred, că nu neputința, nu jertfa cu susținerea convictului e cauza neînființării, ci alte cauze sunt, cari stau piedecă în calea realizării unei vechi dorințe: înființarea unui despărțământ al „Asociațiunii”. Nu suntem ore prea mult influințați de mediul în care trăim? Nu cumva condescendența față cu elementele heterogene sunt cauza? Decă s'ar face barem încercare! De ce să nu facem, căci nu pōte fi aici vorba de a atinge susceptibilitățile nimēnui, nici ale străinilor în ale căror cercuri trăim și a căror prietinie mulți dintre noi o pun mai pe sus de interesele noastre cele mai vitale.

Nu trebue să ne scusăm cu neputința mai nainte de a face încercare, căci în acest ținut espus, înființarea unui astfel de despărțământ e o datorință, dela care e esclusă ori ce scusă.

Rog, la urmă, pe cei competenți, să aprecieze cu seriozitate situațiunea și să chibzuească asupra modalităților prin cari și noi Maramureșenii ne-am putē ridica la nivelul altor frați ai noștri în nisuițele spre cultivare și înaintare. Numai și numai de aceste considerațiuni am fost condus, când am luat condeiul spre a face aceste modeste reflexiuni, ce mi-lea sugerat articolul publicat în toate diarele noastre de stimatul d-n vicar al Maramureșului. *Măramul.*

ULTIME SCIRI.

Sofia, 6 Noemvrie Generalul Zoncev, șeful insurgenților macedoneni a fost ușor rănit lângă Bistrița. Primele ajutōre medicale i-s'au dat în Dubnița.

Londra, 6 Noemvrie. La alegerea de deputați în statele unite americane au câștigat democrații un număr însemnat de mandate. Majoritatea însă a rēmas tot în mâinile republicanilor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,**

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga o lângă portul postal arătat, încă 20 bani pentru comandație.)

Scrieri scolare.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de d. Darnu, cu un adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și n di librării.

Cântul în școala populară de Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Teoria, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru deii ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu oosta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheti, învățători și părinți, prelucrat de **Rasutu Bașu**, profesor la seminarul din Blăși. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistmul fonetismului modern, de **Ioan Popin-Partea I. Etimologia. Edițiunea II.** Prețul 50 bani.

„Învățătura creștinăscă“ sau **Catechismul mare** pentru tinerimea greco-cat. **Edițiunea III.** (1898). Cu binecuvântarea episcopului de Mîinișă al Gh-riei, **Ioan Alexi.** Noua edițiune a apărut cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semne. Conține 284 pag., format 8°, e legată solid și costă cor. 1.60 (cu post., cor. 1.80).

„Curte de cântere pentru tinerimea școlară adunate și aranjate de **Ioan Lariu.** A apărut numai acum și conține: hore, marcuri școlastice și eroice, elegii, imnuri, șantece religioase și alte multe soiuri alese din cele mai frumoase și de cei mai vestiți poeți ai noștri. Costă 50 b. (plus 10 b. p.)

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în tolosul elevilor pregandiali, a învățătorilor și a altor omeni pe școala de V. Gr. **Borșovan** prof. de pedagogie. **Edițiunea III.** Prețul 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător de **Georgiu Magyar.** Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Scriptologia, seu modul de a învăța ori-ul scriind. Îndreptariu pentru învățătorii la tracarea Abecedarului de **Basilin Feri** prof. preparandial pens. Prețul cor. 2 (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru școlile popor. rom. întocmit pe baza noului plan ministerial de învăț. de **Ioan Dănu** cu con-ursul mai multor bărb și de școala Partea I. pentru anul I-u și al II-lea de școala. Prețul 32 bani (+ 10 b. p.)

Arimet că pentru școlile poporale de F. E. **Lucz.** Tradusa de un învățător după a 9 ediție germană. Anul I și II. de școala. Numeri 110, - 10 - 20 și 20-110. Prețul 40 b. plus 5 b. porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Novembre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.40
Renta de corone ung. 4%	57.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	90.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	97.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonuri rurale ungare 4%	202 —
Bonuri rurale croate-slavone	157.—
Impr. ung. cu premii	100.10
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	100.85
Renta de argint austr.	120.55
Renta de hârtie austr.	100.25
Renta de aur austr.	91.45
Losuri din 1860.	150.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.60
Acții de-ale Băncei ung. de credit	711.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	673.—
Napoleondori	19.07
Mărci imperiale germane	116.90
London vista	239.10
Paris vista	95.27 1/2
Rente austr. 4% de corone	95.15
Note italiene	—

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Novembre n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleond'ori.	19.04	„	19.07
Gaibeni	11.20	„	10.30
Ruble Rusesce	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesce	21.40	„	21.50
Seris fonc. Albina 5%	101.	„	102.—

In piata Prundului nr. 5, colț

este un local de Boltă de inchiriat.

Tot în aceaș casă, constatătoare din 3 bolte, 5 odăi, 2 bucătării, grajd, grădină, vis-a-vis de biserica S. Nicolae. Poziție foarte frumoasă în fața sorelui.

Precum și un loc de zidit. nr top 10765, 10766. în drumul Gărei, vis-ă-vis de Magazinele „Albinei“ în mărime de 3400 metri □.

Ambele aceste imobile sunt de vânzare.

Donorii se pot adresa la proprietar în Piata Prundului nr. 5.

(1-5.731)

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, deca fiecare cutia este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscieria sa.

Prin efectul de lecare durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pânțee, în contra cărcelor și acrolei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bole femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.

Falsificațiile se vor urmări cu cele puterătoare.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, deca fiecare sticla este provădută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recela. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dane fabricat după metodel cel mai nou pentru cultivarea rațională a peli, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucați Cor. — 40 Cinci bucați Corone 1.80. Fie-care bucată de sapun, pentru copii este provădută cu marea de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și p. furnisor al corpi imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează glicnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră numit preparatiune provădute cu scutituri și marea de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekellus, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

Sz. 11024—1902.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a „Furnica“ tak.pénztár végrehajthatónak Lupea Juon szerátai lakos végrehajtást szenvedő elleni 140 kor. — fil. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő. a szerátai 45 sz. tljkvi 92, 93 hrsz épületes ingatlanra egészben 402 korona, a 688 hrsz. egész ingatlanra 20 kor. 701 hrsz. egész ingatlanra 78 kor 3115 „ „ „ 68 „ 784 „ „ 106 „ 3136 „ „ „ 93 „ 914 „ „ 150 „ 3303 „ „ „ 128 „ 1096 „ „ 116 „ 4043 „ „ „ 46 „ 1669 „ „ 194 „ 3731 „ „ „ 68 „ 3095 „ „ 24 „ 6388 „ „ „

koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi November hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor Szeráta község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 1902-át kézpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyamnal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi augusztus hó 18-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság.

730.1—1

Schupiter.
kir. albiró.

Devisa: Dever mare, câștig puțin.

P. PAVEL, CROITOR WIENES civil și militar.

Am onőrea a aduce la cunoștința On. public, că atelierul meu de

Croitorie de uniforme și haine civile, ce-l avém sub Bucum Nr. 15 l'am mutat dela 30 Septembrie 1902 în Strada Michael-Weiss Nr. 26.

Atrag atenția p. t. Domni, cari servesc anul de vointar că la mine se pot căpeta cu 124 corone următoarele obiecte de uniformă:

1 mantă, 1 tunică, 1 pantolon, 1 blusă, 1 balonetă elegantă cu curea după plac, 1 părechilă mănuși, 1 cravată.

Tôte aceste haine se confecțiunează din stoffe fine după măsura și regulament. Tot-deuna sunt proveđut cu stoffe englezesci.

Rugând pe On. public de binevoitorul său concurs, subsemnez cu totă stima

P. PAVEL.

(6—12.)

In urma unei cărți postale, merg în persóna a lua măsură.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

„Gazeta Transilvaniei“ numărul cu à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.